

SIRDARYO VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

*2024- yil yanvar-avgust oylari
uchun dastlabki ma'lumot*

SIRDARYO VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

*Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo'limi:
(67) 236-70-00*

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Sirdaryo viloyatida bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, 2024- yil yanvar-avgust oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 415,1 mln. AQSH dollariga yetdi va 2023-yilning yanvar-avgust oylariga nisbatan 149,9 mln. AQSH dollariga yoki 25,7 % ga kamaygan.

TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2024- yil yanvar-avgust, mln. AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2024- y.: 415,1 -25,7 %

(2023- y.: 559,1)

Saldo

2024- y.: - 63,4 (2023 y.: - 93,9)

Eksport

2024- y.: 175,9 -24,4 %

(2023- y.: 232,6)

Tovarlar: 173,8

Xizmatlar: 2,1

Import

2024- y.: 239,3 -26,7 %

(2023- y.: 326,5)

Tovarlar: 239,3

Xizmatlar: -

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasida O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralariga qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobi tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi 175,9 mln. AQSH dollariga (24,4 % ga kamaydi) va import hajmi 239,3 mln. AQSH dollariga (26,7 % ga kamaydi) yetdi. Hisobot davrida – 63,4 mln. AQSH dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

SIRDARYO VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR (2024- yil yanvar-avgust, mln. AQSH dollari)

Rossiya TSA – 70,6 Eksport: 42,6 Import: 28,0 17,0 %	XXR TSA – 97,0 Eksport: 22,7 Import: 74,3 23,4 %	Afg‘oniston TSA – 65,5 Eksport: 62,0 Import: 3,5 15,8 %	Qozog‘iston TSA – 116,8 Eksport: 22,4 Import: 94,4 28,1 %	Turkiya TSA – 11,4 Eksport: 4,5 Import: 6,9 2,8 %
Ukraina TSA – 3,3 Eksport: 1,3 Import: 2,0 0,8 %	Pokiston TSA – 8,3 Eksport: 6,7 Import: 1,6 2,0 %	Hindiston TSA – 5,1 Eksport: 0,0 Import: 5,1 1,2 %	Tojikiston TSA – 3,5 Eksport: 3,3 Import: 0,2 0,8 %	Qirg‘iz Respublikasi TSA – 4,6 Eksport: 2,5 Import: 2,1 1,1 %

Sirdaryo viloyati jahonning 46 ta mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Rossiyada (17,0 %), XXRda (23,4 %), Afg‘onistonda (15,8 %), Qozog‘istonda (28,1 %), Turkiyada (2,8 %) va Hindiston (1,2 %) qayd etilgan.

SIRDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-avgust, mln. AQSH dollari)

Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
Rossiya	74,1	87,2	70,6
<i>Eksport</i>	39,7	36,1	42,6
<i>Import</i>	34,5	51,1	28,0
XXR	87,9	106,4	97,0
<i>Eksport</i>	36,0	32,8	22,7
<i>Import</i>	51,9	73,6	74,3
Germaniya	6,5	3,2	4,0
<i>Eksport</i>	1,2	0,1	0,7
<i>Import</i>	5,3	3,1	3,3
Qozog'iston	130,2	158,8	116,8
<i>Eksport</i>	16,0	20,7	22,4
<i>Import</i>	114,2	138,2	94,4
Turkiya	25,1	23,8	11,4
<i>Eksport</i>	14,9	12,7	4,5
<i>Import</i>	10,2	11,1	6,9
Ukraina	7,0	1,1	3,3
<i>Eksport</i>	0,0	0,0	1,3
<i>Import</i>	7,0	1,1	2,0
Latvia	1,2	7,9	1,4
<i>Eksport</i>	-	0,2	1,1
<i>Import</i>	1,2	7,7	0,3
Fransiya	1,0	1,7	1,6
<i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,0
<i>Import</i>	1,0	1,7	1,6

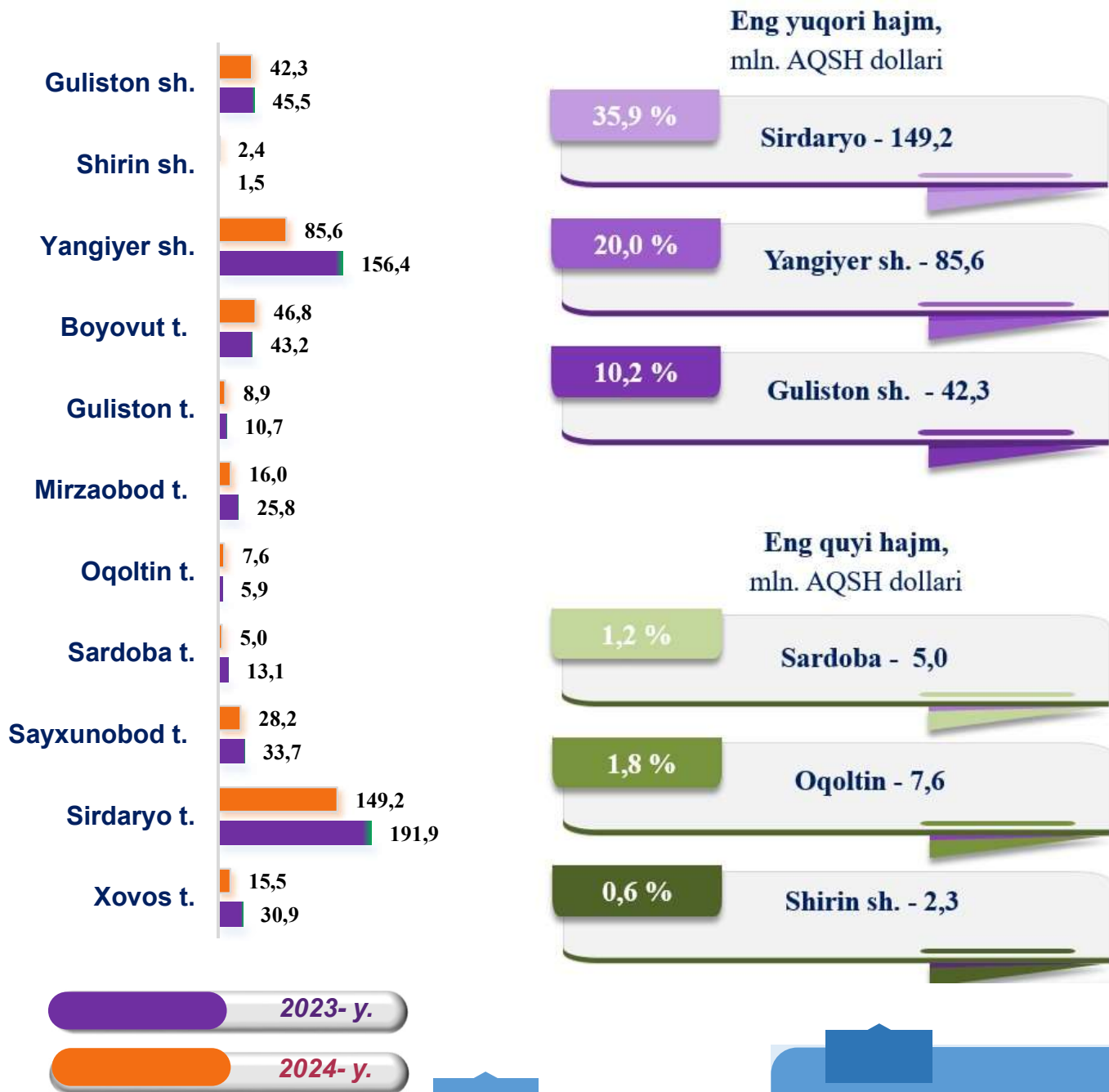

Davomi

Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
 Qirg'iz Respublikasi	6,7	7,1	4,6
<i>Eksport</i>	2,1	2,1	2,5
<i>Import</i>	4,6	5,0	2,1
 Afg'oniston	61,9	110,2	65,5
<i>Eksport</i>	60,9	110,1	62,0
<i>Import</i>	1,0	0,1	3,5
 Belarus	1,0	1,2	1,3
<i>Eksport</i>	0,4	0,3	0,4
<i>Import</i>	0,6	0,9	0,9
 Hindiston	1,1	2,1	5,1
<i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,0
<i>Import</i>	1,1	2,1	5,1
 BAA	0,3	0,0	0,3
<i>Eksport</i>	0,3	0,0	0,0
<i>Import</i>	0,0	0,0	0,3
 Tojikiston	11,3	6,4	3,5
<i>Eksport</i>	9,3	5,7	3,3
<i>Import</i>	2,0	0,7	0,2
 Eron	4,9	3,0	2,4
<i>Eksport</i>	1,9	1,9	1,5
<i>Import</i>	2,9	1,1	0,9
 Pokiston	0,0	0,2	8,3
<i>Eksport</i>	0,0	0,1	6,7
<i>Import</i>	0,0	0,1	1,6
 Italiya	44,1	4,8	0,8
<i>Eksport</i>	-	0,0	0,0
<i>Import</i>	44,1	4,8	0,8
 Polsha	0,8	1,3	0,8
<i>Eksport</i>	0,2	0,9	0,1
<i>Import</i>	0,6	0,4	0,7

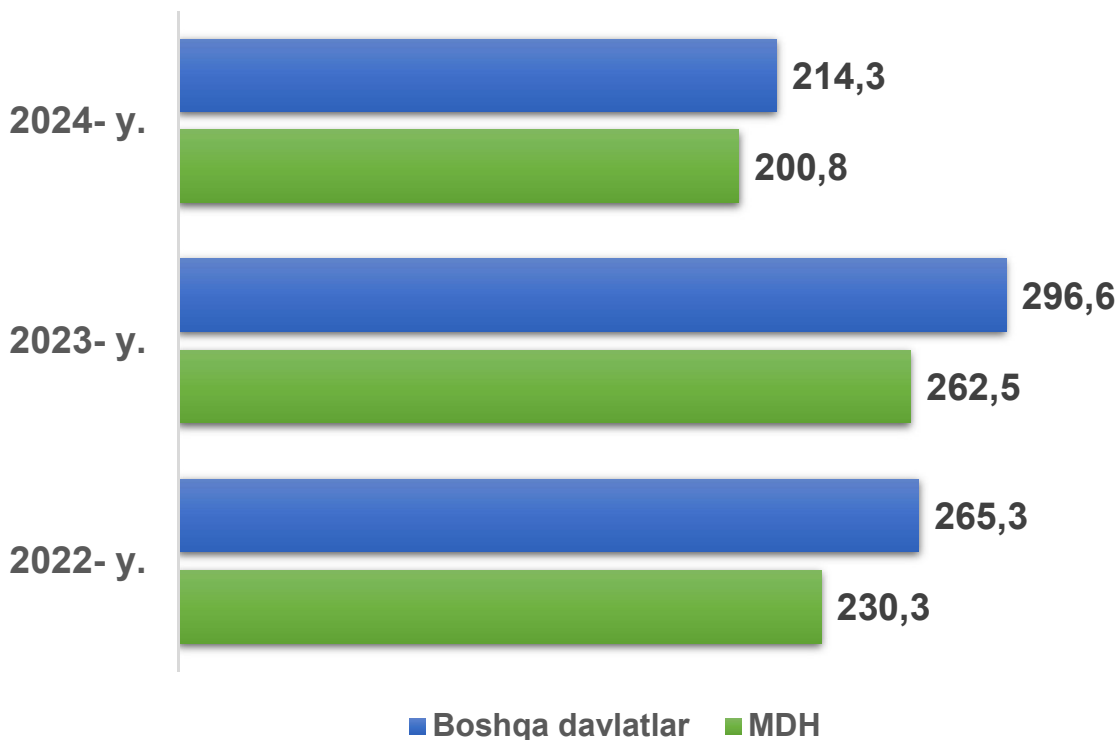

SIRDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (2024- yil yanvar-avgust, mln. AQSH doll.)*

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Sirdaryo tumani 35,9 % ulush bilan 149,2 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Shirin shahri 0,6 % ulush bilan 2,3 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-avgust, mln. AQSH dollarida)

2024- yil yanvar-avgust oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 48,4 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2023- yilning mos davriga nisbatan 1,4 % ga ko'paydi.

Viloyatning boshqa xorijiy davlatlar bilan TSA 2024- yilning yanvar-avgust oylarida 2023- yilning mos davriga nisbatan 1,4 % ga ko'payib jami TSA'dagi ulushi 51,6 % ni tashkil etdi.

Sirdaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2024- yil yanvar-avgust holatiga ko'ra, 200,8 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan, eksport 72,8 mln. AQSH dollariga yetgan bo'lsa, import 128,0 mln. AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

SIRDARYO VILOYATINING MDH DAVLATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (2024- yil yanvar-avgust, mln. AQSH dollari)

Rossiya TSA – 70,6 Eksport – 42,6 Import – 28,0		Qozog'iston TSA – 116,8 Eksport – 22,4 Import – 94,4	
Qirg'iz Respublikasi TSA – 4,6 Eksport – 2,5 Import – 2,1		Belarus TSA – 1,3 Eksport – 0,4 Import – 0,9	
Tojikiston TSA – 3,5 Eksport – 3,3 Import – 0,2		Ukraina TSA – 3,3 Eksport – 1,3 Import – 2,0	

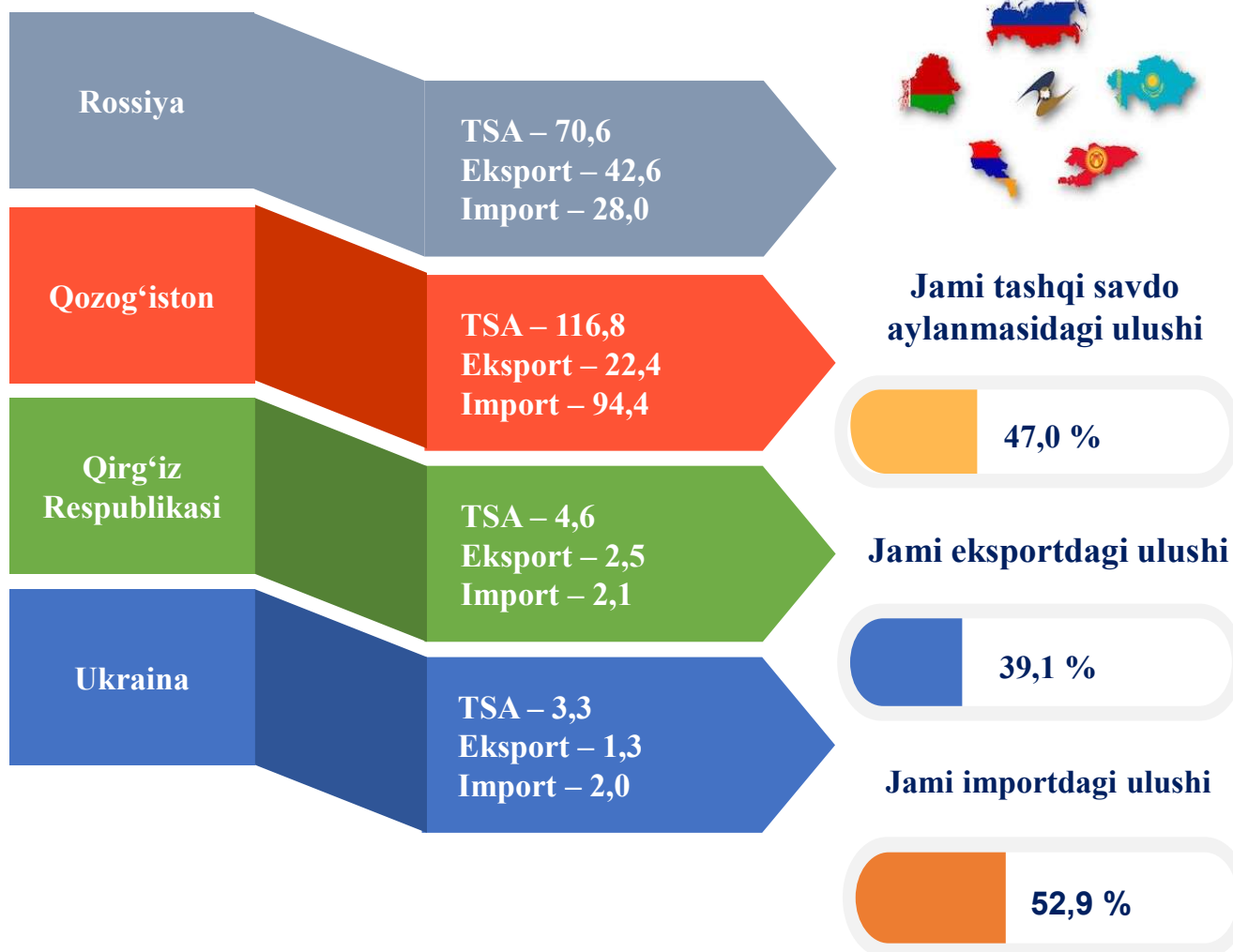

Sirdaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya (17,0 %), Qozog'iston (28,1 %) hamda Qirg'iz Respublikasi (1,1 %) davlatlari bilan qayd etildi.

SIRDARYO VILOYATINING YEOIIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-avgust, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

Sirdaryo viloyatining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a'zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi 195,3 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan, eksport hajmi 68,8 mln. AQSH dollari, import hajmi esa 126,5 mln. AQSH dollariga yetdi.

Shuni ta'kidlash lozimki, YEOIning a'zo davlatlari (Rossiya, Belarus, Qozog'iston va Qirg'iz Respublikasi) o'rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta'minlangan bo'lib, yagona bojxona tizimiga ega bo'lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

SIRDARYO VILOYATINING EKSPORTI

(2024- yil yanvar-avgust)

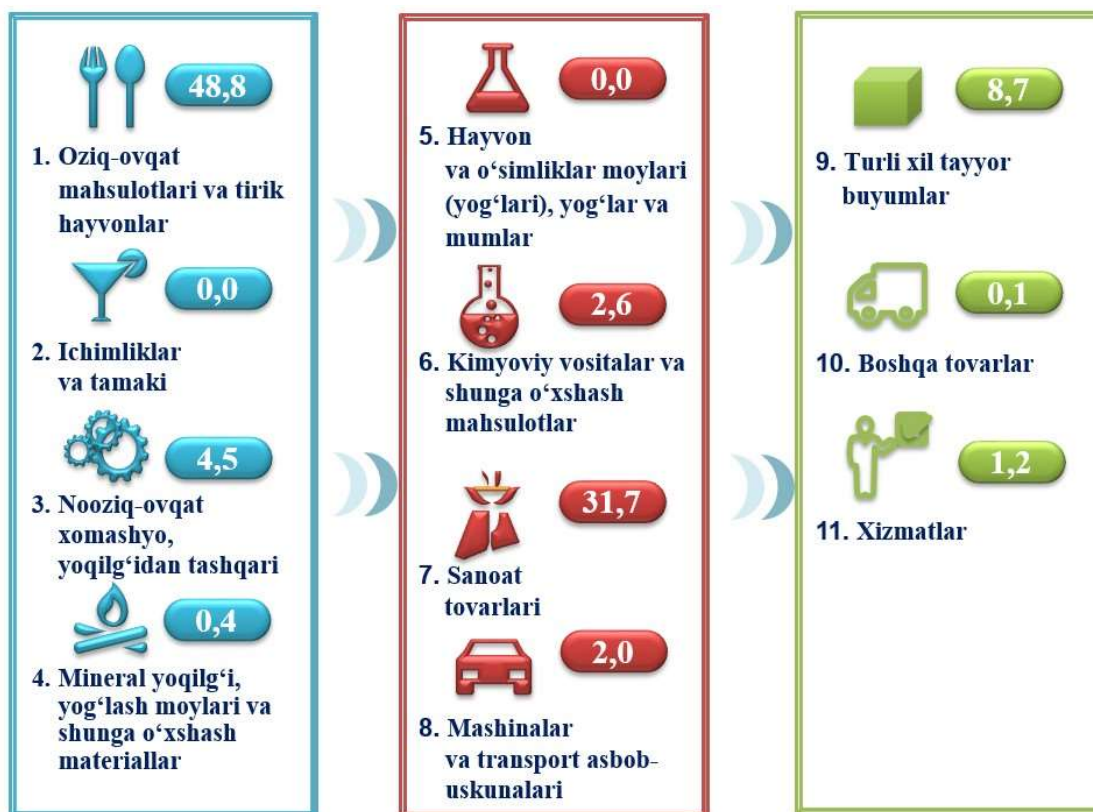

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o‘shishiga ko‘maklashadi va bu o‘z navbatida ma‘lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida eksport hajmi 175,9 mln. AQSH dollari qiymatidagi (2023- yilning mos davriga nisbatan 24,4 % ga kamaydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta‘minlandi.

XSST* BO‘YICHA EKSPORT TARKIBI

(2024- yil yanvar-avgust ulushi % da)

O‘zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistik ko‘rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o‘rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o‘rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o‘z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo‘yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o‘rtasida o‘tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

SIRDARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(yanvar-avgust, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami eksport	232,6	175,9	117,4	75,6	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	129,0	85,8	158,1	66,5	55,5	48,8
Ichimliklar va tamaki	0,1	0,0	3,9 m.	22,1	0,1	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	5,5	8,0	58,7	144,7	2,4	4,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,0	0,7	124,6	28,7 m.	0,0	0,4
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,0	0,0	8,0	0,0	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	9,3	4,6	97,9	49,1	4,0	2,6
Sanoat tovarlari	67,3	55,7	91,9	82,7	29,0	31,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	3,9	3,6	71,3	91,9	1,7	2,0
Turli xil tayyor buyumlar	15,9	15,2	96,3	95,6	6,7	8,8
Xizmatlar	1,4	2,1	98,9	155,1	0,6	1,2

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 98,8 % ni tashkil etib, ular sanoat tovarlari (31,7 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (48,8 %) va turli xil tayyor buyumlar (8,8 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

SIRDARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (2024- yil yanvar-avgust)

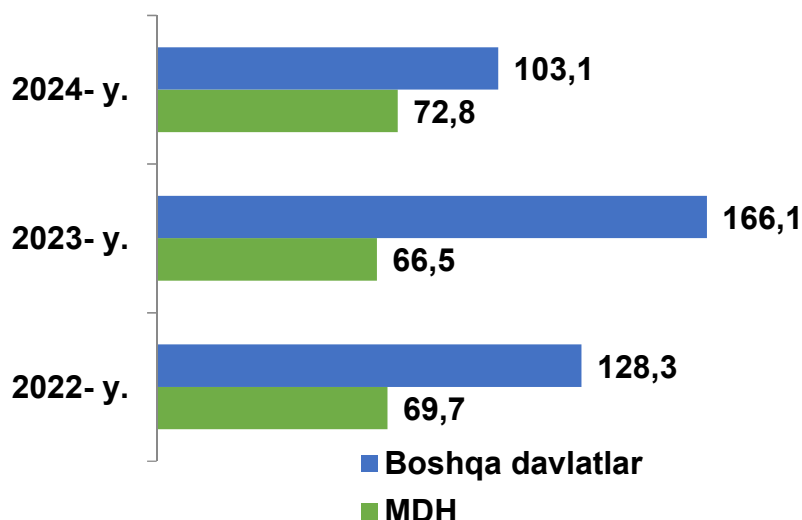
XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	56 323,6	51,4
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	22,7	8,8 m.
Sabzavotlar va mevalar	29 282,8	154,4
Boshqa joyda tasniflanmagan oziq-ovqat mahsulotlari va pereparatlar	10,7	39,5
Ichimliklar va tamaki		
Tamaki va tamaki mahsulotlari	2,6	37,0
Noziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	6 277,7	2,1 m.
Qog'oz massasi va makulatura	1 100,0	54,2
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	1 228,4	39,3
Birlamchi shakldagi bo'lmagan plastmassalar	2 038,5	71,6
O'g'itlar (272 guruxiga kiritilgan o'g'itlardan tashqari)	445,9	45,3

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	38 529,3	80,9
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar, boshqa joyda tasniflanmagan	5 088,7	58,3
Cho'yan va po'lat	8,6	1,2
Teri, boshqa joyda tasniflanmagan teridan tayyorlangan buyumlar, mo'yna	11 317,4	113,2
Mashinalar va transport asbob-uskunalar		
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblari va ularning ehtiyot qismlari	43,2	7,4 m.
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va asbob-uskunalar va ularning detallari, boshqa joyda tasniflanmagan	3 307,3	96,3
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	14 823,8	98,4
Har xil tayyor buyumlar	327,3	77,8
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari, boshqa joyda tasniflanmagan	0,2	0,6

O'zbekiston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda - tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2024- yilning yanvar-avgust oylarida MDH mamlakatlariga 72,8 mln. AQSH dollari qiymatidagi tovar va xizmatlar eksport qilinib, jami eksportning 41,4 % ni tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-avgust, mln. AQSH dollari)

2024- yil yanvar-avgust oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Rossiya, XRR, Qozog'iston, Turkiya, Qirg'iz Respublikasi, Afg'oniston va Tojikiston kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi 90,9 % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-avgust, % da)

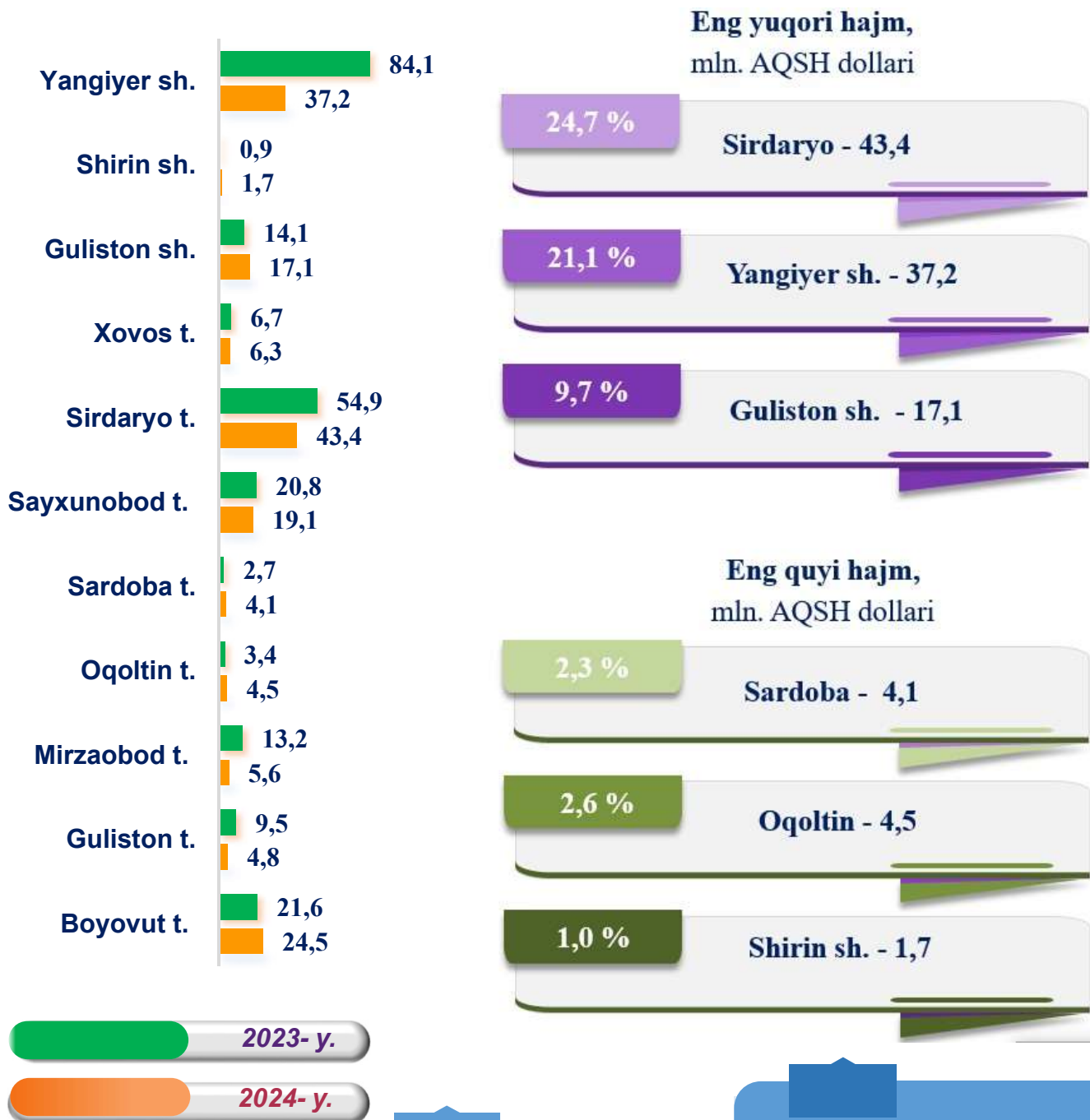

SIRDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARI BILAN AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-avgust, yillar kesimida)*

Davlatlar	Ming. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Rossiya	36 114,8	42 595,9	91,1	117,9	7	5
Turkiya	12 290,5	4 193,7	84,8	35,9	8	12
XXR	32 833,8	22 683,5	91,3	69,1	6	9
Qozog'iston	20 687,8	22 384,7	129,4	108,2	3	7
Afg'oniston	110 091,9	61 934,8	180,8	56,3	2	11
Qirg'iz Respublikasi	2 069,4	2 513,4	100,6	121,5	4	4
Tojikiston	5 670,4	3 315,8	61,0	58,5	10	10
BAA	68,9	99,0	25,2	143,7	14	3
Pokiston	3 613,8	6 649,7	54,1	184,0	11	1
Egipt	0,0	826,8	0,0	0,0	17	17
Eron	1 918,8	1 450,9	100,2	75,6	5	8
Belarus	288,8	447,3	66,5	154,9	9	2
Polsha	866,7	119,4	3,7 m.	13,8	1	15
Ozərbayjon	185,4	205,5	23,3	110,9	15	6
Turkmaniston	231,5	53,6	31,0	23,2	13	14
Buyuk Britaniya	97,5	25,1	0,0	25,7	16	13
AQSH	67,1	9,3	51,3	13,8	12	16

SIRDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2024- yil yanvar-avgust, mln.AQSH doll.)

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Sirdaryo tumani 24,7 % bilan 43,4 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Shirin shahri 1,0 % bilan 1,7 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2024- yil yanvar-avgust oylarida 93,4 ming tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2023- yilning mos davriga nisbatan 31,6 ming tonnaga ko'paydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Afg'oniston (14,0 %), Pokiston (17,6 %), Qozog'iston (47,2 %), hamda Latviya (3,7 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

2024- yil yanvar-avgust oylarida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 29,3 mln. AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2023- yilning mos davriga nisbatan 54,4 % ga ko'paydi va jami eksportdagi ulushi 16,7 % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

(2024- yil yanvar-avgust, qiymati)

<p>Pomidor</p> <p>247,0 ming. AQSH dollari</p> <p>271,4 tonna</p> 	<p>Karam</p> <p>1 146,6 ming. AQSH dollari</p> <p>4 614,2 tonna</p> 	<p>Qovun-tarvuz</p> <p>4 633,9 ming. AQSH dollari</p> <p>20 727,7 tonna</p> 	<p>Piyoz</p> <p>6 450,9 ming. AQSH dollari</p> <p>37 665,1 tonna</p>
<p>Uzum yangi yoki quritilgan</p> <p>480,4 ming. AQSH dollari</p> <p>375,4 tonna</p> 	<p>Grekk yong'og'i</p> <p>13,7 ming. AQSH dollari</p> <p>8,9 tonna</p> 	<p>No'xat</p> <p>3 406,3 ming. AQSH dollari</p> <p>12 006,8 tonna</p> 	<p>Loviya</p> <p>4 558,6 ming. AQSH dollari</p> <p>2 581,7 tonna</p>

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2024- yil yanvar-avgust)

Davlatlar	Tonna	Ming. AQSH dollari	Ulushi, % da *
 Eron	360,0	500,4	1,7
 Pokiston	16 600,0	5 151,7	17,6
 Qozog‘iston	54 166,2	13 828,3	47,2
 XXR	846,5	585,6	2,0
 Afg‘oniston	10 955,5	4 089,7	14,0
 Latviya	2 966,6	1 076,2	3,7
 Tojikiston	355,1	146,4	0,5
 Boshqa davlatlar	7 180,7	3 904,5	13,3

* qiymat ifodasidan

2024- yil yanvar-avgust oylarida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Qozog‘istonga to‘g‘ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining 47,2 %) tashkil qilmoqda.

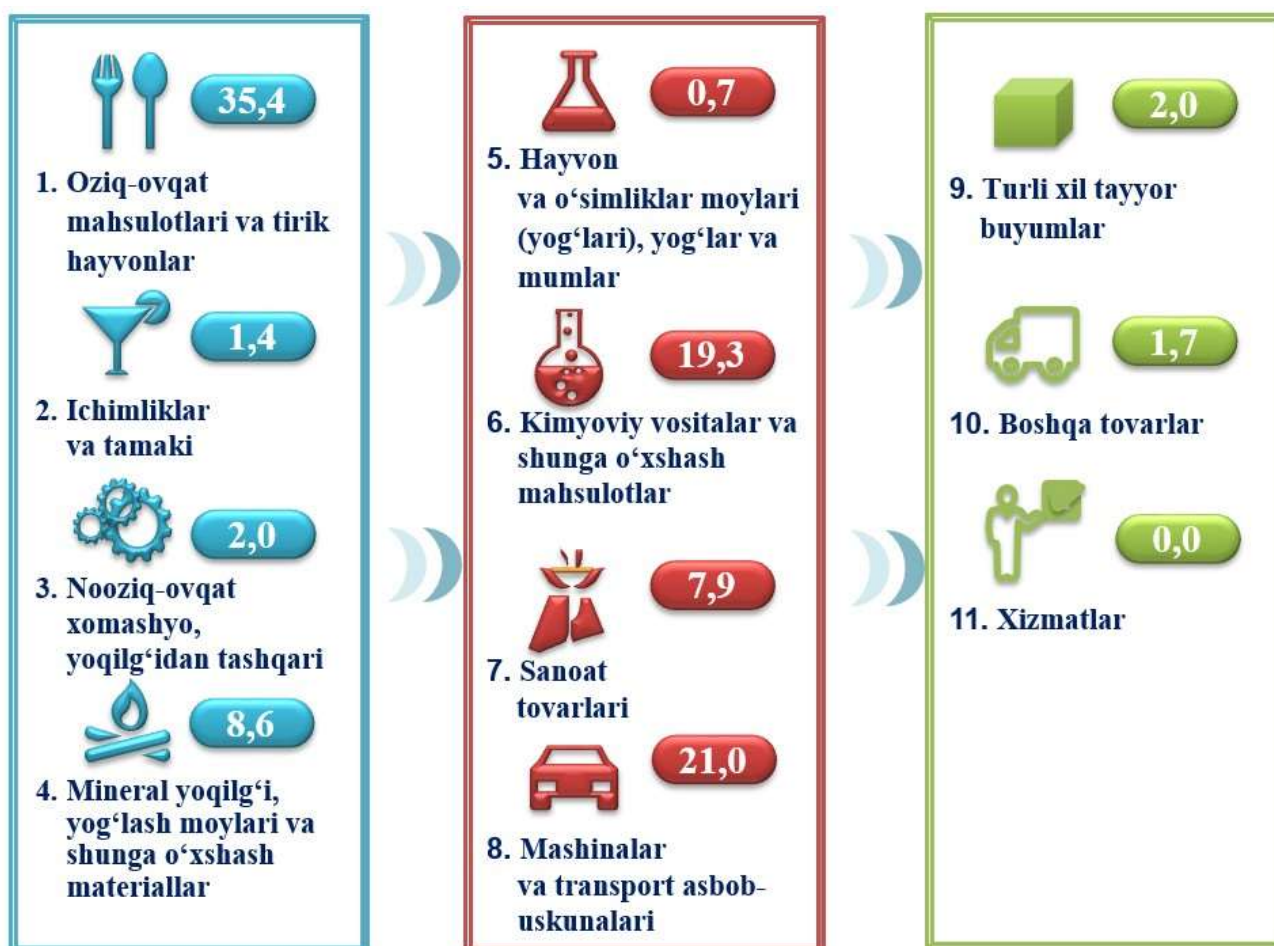
SIRDARYO VILOYATINING IMPORTI

2024- yilning yanvar-avgust oylarida import hajmi 239,3 mln. AQSH dollarini va 2023- yilning mos davriga nisbatan 73,3 % ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (21,0 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (35,4 %) hamda kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (19,3 %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI

(2024- yil yanvar-avgust, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2024- yilning yanvar-avgust oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 26,7 % ga kamaydi va 239,3 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

SIRDARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI (yanvar-avgust, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami import	326,5	239,3	109,5	73,3	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	128,1	84,7	115,1	66,1	39,3	35,4
Ichimliklar va tamaki	0,0	3,4	0,0	0,0	0,0	1,4
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	10,7	4,9	75,8	45,6	3,3	2,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	22,8	20,6	2,7 m.	90,2	7,0	8,6
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	7,0	1,6	158,4	23,5	2,1	0,7
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	56,7	46,1	112,6	81,3	17,4	19,3
Sanoat tovarlari	18,5	18,8	106,2	101,6	5,7	7,9
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	74,1	50,2	56,0	67,7	22,6	21,0
Turli xil tayyor buyumlar	6,3	4,8	145,9	76,6	1,9	2,0
Boshqa tovarlar	2,3	4,2	0,0	183,4	0,7	1,7

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2024- yil yanvar-avgust)

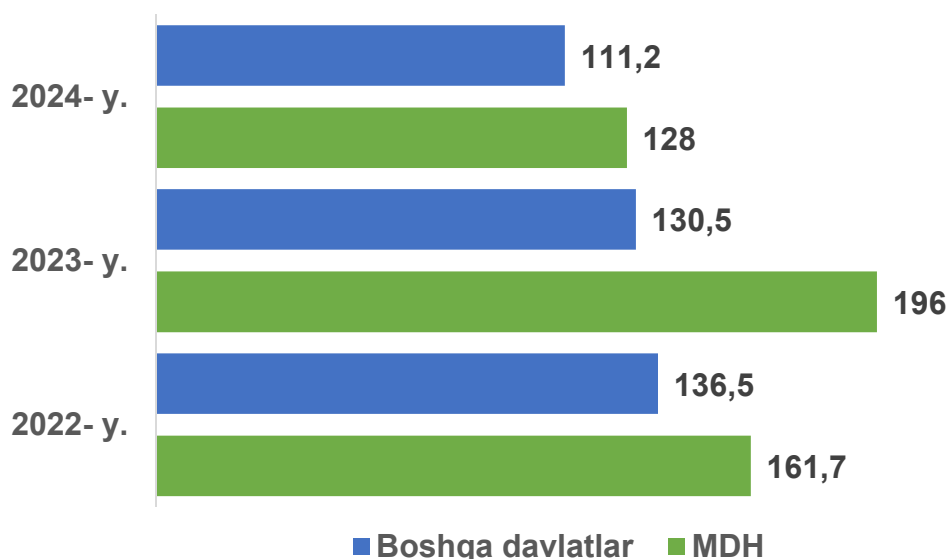
XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	66 480,8	59,0
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	2 450,4	52,7 m.
Har xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlar	2 631,9	38,2
Tirik hayvonlar , 03 bo'lmiga kiritilgan hayvonlardan tashqari	6 922,0	143,9
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Moy olinadigan urug'lar va moy olinadigan mevalar	282,7	8,2
Probka va yog'och-taxtalar	2832,4	74,2
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	394,2	8,1
Ko'mir, koks va briketlar	13 056,1	72,7
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	1 632,5	23,5
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	1 278,9	133,5
Birlamchi shakldagi plastmassalar	23 781,7	77,9
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	7 800,1	153,6
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	7 267,3	59,8

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
Cho'yan va po'lat	3 557,9	84,1
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	2 345,9	83,0
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	2 519,4	60,9
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	9 137,5	183,4
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Energiya ishlab chiqaruvchi mashinalar va uskunalar	689,4	37,8
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	16 217,8	39,7
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	17 061,4	65,4
Elektr mashinalari, apparatlari va jihozlari va ularning elektr qismlari	3 176,8	82,3
Turli xil tayyor buyumlar		
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	2 878,4	77,4
Boshqa joyda tasniflanmagan har xil tayyor buyumlar	769,7	72,9
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunolari uchun armatura va mahkamlash moslamalari	874,9	84,2
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga oxshash tikilgan mebel	214,6	108,0

Tashqi savdo statistikasini yuritish metodologiyasiga ko'ra, tashqi savdo statistikasiga tranzit tovarlar, mamlakatga vaqtincha olib kirilgan yoki undan vaqtincha olib chiqilayotgan tovarlar kiritilmasligi nazarda tutilgan.

2024- yil yanvar-avgust oylari natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi 53,5 % ni tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 6,5 % ga kamaydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-avgust, mln. AQSH dollari)

2024- yil yanvar-avgust oylarida Sirdaryo viloyati 43 ta davlatlar bilan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Rossiya, XXR, Qozog'iston, Turkiya, Qirg'iz Respublikasi va Tojikiston) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

SIRDARYO VILOYATI IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-avgust, % da)

SIRDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-avgust, yillar kesimida)

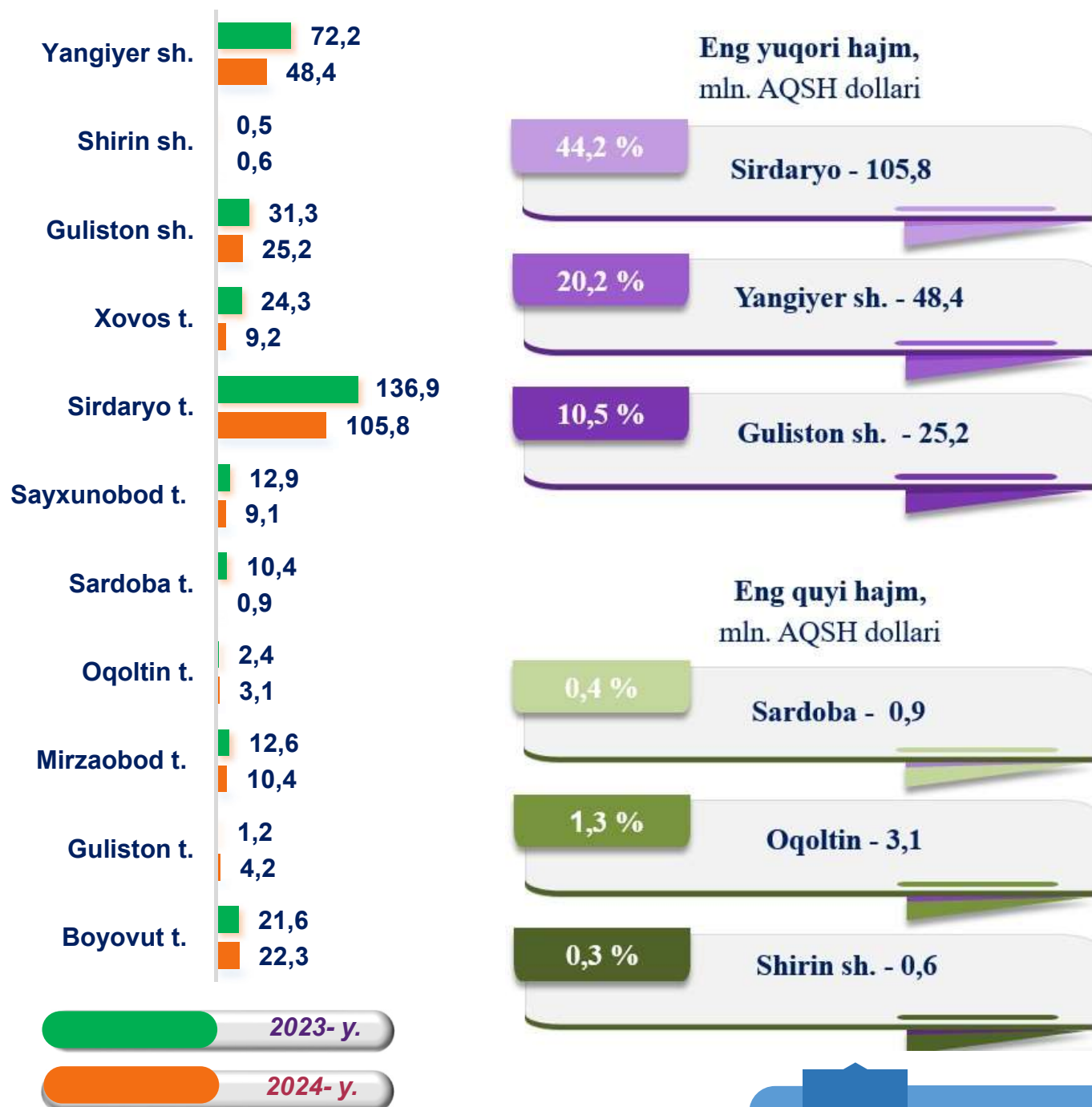
Davlatlar	Ming. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Germaniya	3 112,5	3 338,1	58,8	107,2	14	7
Rossiya	51 103,9	27 958,4	148,2	54,7	7	13
XXR	73 603,9	74 318,8	140,6	100,9	8	8
Qozog'iston	138 150,9	94 388,3	119,7	68,3	10	11
Turkiya	11 122,7	6 890,3	109,4	61,9	11	12
Koreya Respublikasi	1 121,2	3 808,6	15,6	3,3 m.	18	4
Litva	7 669,1	190,3	6,3 m.	2,5	2	16
Vengiriya	907,9	1 606,9	175,6	176,9	5	5
Bolgariya	3 780,0	310,2	171,5	8,2	6	17
Turkmaniston	0,0	134,4	0,0	0,0	20	20
Belarus	888,1	860,0	198,8	96,8	3	9
Bangladesh	0,0	0,0	164,7	0,0	4	19
Italiya	4 818,5	715,9	10,9	14,9	19	15
Buyuk Britaniya	94,3	585,9	10,1 m.	6,2 m.	1	3
Eron	1 043,1	947,8	35,4	90,9	16	10
Polsha	370,9	650,6	65,1	175,4	13	6
AQSH	45,5	522,9	132,9	11,4 m.	9	2
Afg'oniston	70,3	3 548,5	30,8	50,4 m.	17	1
Azərbayjon	0,0	327,9	37,9	0,0	15	18
Qirg'iz Respublikasi	5 045,8	2 137,3	108,7	42,4	12	14

SIRDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2024- yil yanvar-avgust, mln. AQSH doll.)

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Sirdaryo tumani 44,2 % bilan 105,8 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Shirin shahri 0,3 % bilan 0,6 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

Viloyatda investitsiya muhitining yaxshilanib borayotgani sari va ushbu sohada amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida mashina va asbob-uskunalar importining oshishi tabiiy hol.

Jumladan, 2024- yil yanvar-avgust oylarida import tarkibida mashinalar va transport asbob-uskunalari hajmi 50,2 mln. AQSH dollarini tashkil etib, 2023- yilning shu davriga nisbatan 32,3 % ga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi 21,0 % ni tashkil qildi.

MASHINA VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2024- yil yanvar-avgust)

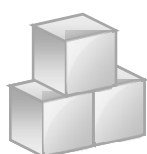
2024- yil yanvar-avgust oylarida mashina va transport asbob-uskunalari importi hajmi o'tgan yilning shu davriga nisbatan 23,9 mln. AQSH dollariga kamaydi. Ushbu tovarlarni Sirdaryo viloyatiga yetkazib berishning asosiy qismi XXR — 31,1 mln. AQSH dollari (62,0 %), Hindiston — 4,0 mln. AQSH dollari (7,9 %) va Turkiya – 5,3 mln. AQSH dollari (10,7 %) kabi davlatlarga to'g'ri keldi.

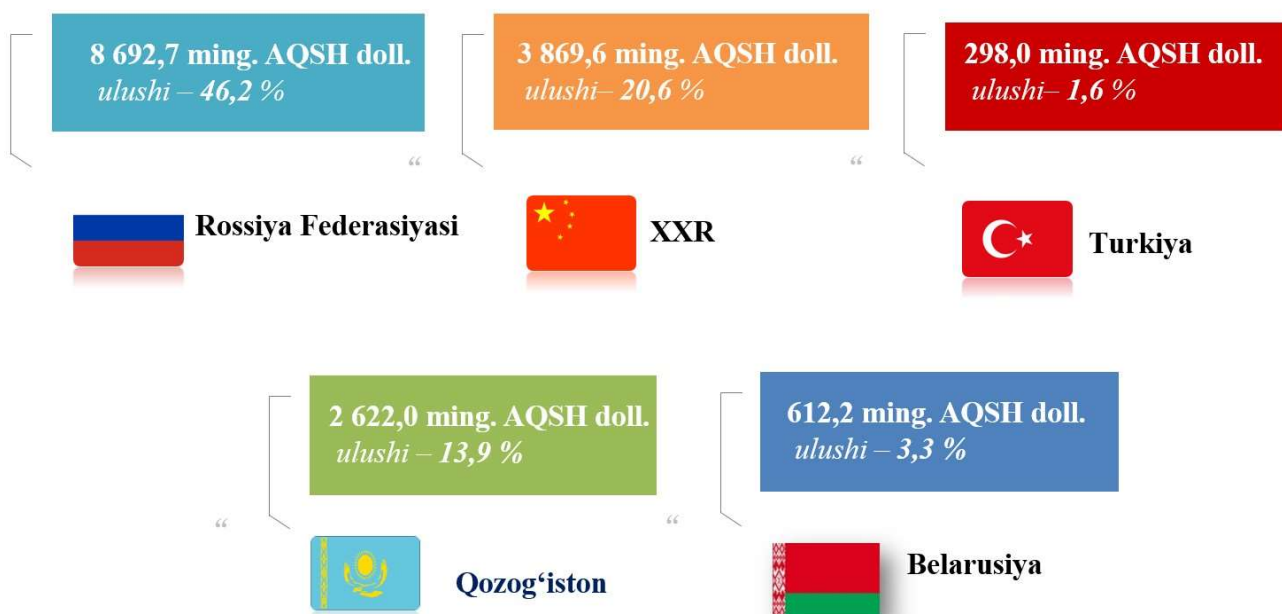
SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

2024- yil yanvar-avgust oylarida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi 18,8 mln. AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 1,6 % ga ko'paydi hamda importning umumiy hajmidagi ulushi 7,9 % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2024- yil yanvar-avgust)

Sanoat mahsulotlari importi asosan probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari) (9,1 mln. AQSH dollari), metallardan tayyorlangan buyumlar (2,3 mln. AQSH dollari), ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar (2,5 mln. AQSH dollari) va boshqalardan tashkil topgan.